

ΘΑΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ	2
01. Η Νέα Διαθήκη	3
02. Ο Λόγος που δίνει Ζωή	5
03. Η πνευματική Ολοκλήρωση	7
04. Ο Άρτος που δίνει Ζωή	9

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ «ΝΕΑ ΖΩΗ»

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: ΘΑΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Εισηγητής: Χάρης Νταγκουνάκης

1. Η Νέα Διαθήκη

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 2:1-11

Η παρούσα σειρά βιβλικών συμμαλετών αφορά σε 7 θαύματα πάνω στα οποία δομείται το Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο. Τα θαύματα ονομάζονται και σημεία. Οι δύο έννοιες δεν ταυτίζονται. Το θαύμα είναι σημείο - το σημείο δεν έχει πάντα υπερβατικό χαρακτήρα. Στην Παλαιά Διαθήκη, για παράδειγμα, οι 10 Πληγές του Φαραώ είναι **θαύματα** αλλά και σημεία, που έδειχναν στον Φαραώ της Αιγύπτου ότι έπρεπε να αφήσει τον λαό Ισραήλ να φύγει. Από την άλλη, όμως, ο προφήτης Ησαΐας διατάσσεται από τον Θεό να περιφέρεται για 3 χρόνια γυμνός και ξυπόλητος ως **σημείο**, που έδειχνε προφητικά στα έθνη της Αιγύπτου και της Αιθιοπίας ότι ο βασιλιάς της Ασσυρίας θα οδηγούσε ξυπόλητους και γυμνούς τους λαούς τους στην αιχμαλωσία (Ησ 20:2εξ). Είτε τα σημεία ήταν υπερφυσικές εκδηλώσεις είτε όχι, ο σκοπός τους ήταν ένας: να αποδείξουν την αυθεντικότητα των απεσταλμένων του Θεού, έτσι που ο κόσμος να πιστέψει στο μήνυμά τους.

Στην Καινή Διαθήκη έχουμε επίσης θαύματα με τον ίδιο στόχο. Στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη έχουν κυρίαρχο ρόλο και εμφανίζονται στο πρώτο μισό του Ευαγγελίου. Πάνω σ' αυτά τα θαύματα δομείται το Ευαγγέλιο με σκοπό, όπως μας εξηγεί ο Ιωάννης στο τέλος του βιβλίου του: «να πιστέψουμε πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός ο Υιός του Θεού, και πιστεύοντας να έχουμε δι' αυτού τη ζωή» (Ιω 20:31). Έχει προσφυώς λεχθεί ότι ο Ιωάννης παρουσιάζει τα επτά θαύματα στο Ευαγγέλιό του, όπως ένας δικηγόρος τις αποδείξεις του για να υποστηρίξει την υπόθεσή του. Ερχόμαστε, λοιπόν, στο πρώτο σημείο: το θαύμα στον Γάμο της Κανά, όπου ο Κύριος μετέτρεψε το νερό σε κρασί. Και με αυτό το σημείο εγκαινιάζει τη Νέα Διαθήκη –όπως είναι και ο τίτλος της πρώτης συμμαλετής μας. Το συγκεκριμένο θαύμα αναλύεται σε 5 σημεία:

1. Ο Ιησούς πηγαίνει σ' ένα Γάμο (2:1-2)

Δύο μέρες μετά τη συνάντησή του με τον Ναθαναήλ, ο Ιησούς προσκαλείται σε έναν γάμο στην Κανά της Γαλιλαίας. Εικάζεται πως είναι μια μικρή σημερινή πόλη, η Κιρμπέτ-Κανά, κάπου 1,6 χλμ. Β. της Ναζαρέτ. Ο Ναθαναήλ καταγόταν από την Κανά, και είναι ενδιαφέρον ότι η αρχή των σημείων του Ιησού έγινε στην πατρίδα ενός μαθητή του. Μας δίνεται η πληροφορία ότι ο Ιησούς προσκλήθηκε στον γάμο μαζί με τους μαθητές του. Από κει συμπεραίνουμε ότι το ζευγάρι των νεονύμφων ήταν γνωστοί ή συγγενείς της οικογένειας του Κυρίου.

2. Ο Ιησούς δέχεται ένα Αίτημα (2:3-4)

Η Μαρία ήξερε ότι, κατά την αντίληψη της εποχής, το να τελειώσει το κρασί σήμαινε μεγάλο πρόβλημα για τους οικοδεσπότες. Πήγε, λοιπόν, στον γιο της τον Ιησού, μήπως μπορούσε να κάνει κάτι. Πολλοί, τώρα, πιστεύουν ότι πήγε στον γιο της περιμένοντας να κάνει κανένα θαύμα. Δεν φαίνεται όμως να συνέβαινε κάτι τέτοιο. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, ο Κύριος δεν είχε κάνει κανένα θαύμα (2:11). Το πιθανότερο είναι ότι η Μαρία έβλεπε τον γιο της άντρα πια, πρώτο ανάμεσα στους αδελφούς και τις αδελφές του, κατά το Μκ 6:3, ένα αξιόπιστο, υπεύθυνο άτομο, που θα μπορούσε να βρει μια λύση.

Στο εδ. 4 βλέπουμε την αντιμετώπιση που της επιφύλαξε ο Ιησούς: «Τι επεμβαίνεις εσύ στο δικό μου έργο, (ή κατ' άλλη απόδοση: «δική σου και δική μου έγνοια είναι αυτό;») γυναίκα; Δεν ήρθε ακόμα η ώρα μου». Η προσφώνηση *γύναι* ήταν ο πιο φυσιολογικός και ευγενής τρόπος του Ιησού να απευθύνεται σε γυναίκες (πρβλ. Mt 15:28· Λκ 13:12· Ιω 4:21· 8:10· 19:26· 20:15). Ήταν όμως ασυνήθιστο ένας γιος να αποκαλεί τη μητέρα του *γύναι*. Αν το έκανε, θα έπρεπε να προσθέσει ένα προσδιοριστικό επίθετο ή έναν τίτλο. Γιατί, λοιπόν, χρησιμοποίησε αυτό τον τρόπο ο Κύριος; Πιθανότατα, αυτό σήμαινε πως από τώρα άρχιζε μια νέα σχέση ανάμεσα στον Ιησού και στη μητέρα του. Δεν ήταν μόνο ο γιος της. Ήταν «ο Υιός του Ανθρώπου». Είχε αρχίσει τη διακονία του στη γη. Οτιδήποτε έκανε από δω και πέρα θα ήταν εκπλήρωση της αποστολής του.

Η φρ. «Τι σχέση έχει αυτό μ' εμένα;» είναι σημιτικής προέλευσης και αποδίδεται στα Ελληνικά ως *Τί έμοι και σοί*; Η φρ. είχε δύο έννοιες: (α) Όταν ένας απασχολούσε κάποιον, εκείνος έπρεπε να πει «Τι σχέση έχει αυτό μ' εμένα;» δηλ. «τι σου 'κανα και μου το κάνεις αυτό - και με βασανίζεις;» (βλ. Κρ 11:12· Β' Χρ 35:21· Α' Βασ 17:18).

Ή: (β) Όταν ζητούσαν από κάποιον να ανακατευτεί σ' ένα ζήτημα που δεν ήταν δουλειά του, μπορούσε να απαντήσει: «Τι σχέση έχει αυτό μ' εμένα;» (Β' Βασ 3:13· Ωσ 14:8 -Μετ. Βάμβα). Η πρώτη απάντηση δείχνει *εχθρότητα* και η δεύτερη διάθεση *απεμπλοκής*. Η απάντηση του Ιησού στη μητέρα του είχε το δεύτερο νόημα: δεν ήθελε ν' ανακατευτεί εκείνη τη στιγμή στο πρόβλημα της έλλειψης του κρασιού. Συνεχίζει, όμως, ο Κύριος και λέει: «Δεν ήρθε ακόμα η ώρα μου». Απαντάται και αλλού η λ. «ώρα», βλ. Ιω 4:21.23· 5:25.28-29· 7:30· 8:20· 12:23.27· 13:1· 16:25 και 17:1). Όλα αυτά είναι αναφορές στη στιγμή που ο Κύριος θα άφηνε αυτό τον κόσμο για να πάει στον Πατέρα του ή στην ώρα που ο Υιός του Ανθρώπου θα δοξαζόταν μέσα από τα παθήματά του, τον θάνατό του και την ανάστασή του. Επίσης δείχνουν την ημέρα που θα βασανιζόταν και θα πέθαινε. Εδώ στον γάμο υπονοούσε ότι δεν είχε έρθει ακόμα η ώρα του θανάτου του. Τότε γιατί τελικά έκανε ο Χριστός το θαύμα; Η μόνη απάντηση που μπορούμε να δώσουμε είναι ότι έκανε το θαύμα σαν πρόγευση της δόξας του και για να τιμήσει την πίστη της μητέρας του.

3. Ο Ιησούς λύνει ένα Πρόβλημα (2:5-10)

Εδώ διαβάζουμε πως η μητέρα του Κυρίου άφησε το πρόβλημα να το λύσει ο Ιησούς. Μ' άλλα λόγια, η Μαρία υποτάχθηκε στο θέλημα του Ιησού. Η πίστη της στον γιο της τον Ιησού αναγνώριζε ότι εκείνος ήξερε ποιο είναι το καλύτερο για την περίπτωση. Παράλληλα, ο Ιησούς ξεκαθάριζε στη μητέρα του ότι ο ίδιος ήταν κάτω από την εξουσία του ουράνιου Πατέρα του (βλ. Ιω 5:30). Την ίδια στάση τη συναντάμε και όταν ήταν 12ετής στον ναό (Λκ 2:51). Στο εδ. 6 διαβάζουμε ότι εκεί στο σπίτι βρίσκονταν 6 στάμνες, που καθεμιά τους χωρούσε 80 με 120 κιλά νερό και τις χρησιμοποιούσαν για τους τελετουργικούς καθαρούς (Λευ 11:33). Κάποιοι αμφισβήτησαν την αυθεντικότητα αυτής της αναφοράς στην ποσότητα του νερού στον γάμο της Κανά. Είπαν ότι η Κανά ήταν ένα μικρό, φτωχό χωριό, και σιγά μην ήταν τόσο πλούσιοι να έχουν τόσο ακριβές, πέτρινες στάμνες... Η σύγχρονη Αρχαιολογία, ωστόσο, δικαίωσε τη βιβλική αφήγηση, καθώς στην περιοχή της Κανά ανακαλύφθηκαν πέτρινες στάμνες! Πράγματι, σκεπτικιστές λόγιοι στα τέλη του 18^{ου} με αρχές του 19^{ου} αιώνα αμφισβήτησαν διάφορες βιβλικές αφηγήσεις. Όσο, όμως, λάμβαναν χώρα ολοένα και περισσότερες ανασκαφές κι ανακαλύπτονταν ευρήματα, η μια αφήγηση μετά την άλλη επαληθεύονταν και ενισχυόταν το κύρος της Βίβλου.

Στα εδ. 7-9 διαβάζουμε ότι ο Ιησούς είπε στους υπηρέτες να γεμίσουν ως επάνω τις στάμνες με νερό και να τις πάνε στον υπεύθυνο του τραπέζιου. Ο οικονόμος αυτός έπρεπε να είχε φροντίσει για τα αποθέματα της τροφής και του κρασιού, και μ' αυτό το θαύμα γλίτωσε τη ντροπή απέναντι στην οικογένεια του γαμπρού. Βέβαια, ήταν συνήθεια, το καλύτερο κρασί να προσφέρεται στην αρχή, αλλά τώρα προσφέρθηκε στο τέλος, όταν οι καλεσμένοι είχαν ήδη πιει και δεν μπορούσαν να καταλάβουν και να επαινέσουν την ανώτερη ποιότητα!

4. Ο Ιησούς περιμένει μια Ανταπόκριση (2:11)

Στο εδάφιο 11 διαβάζουμε πως αυτό ήταν το πρώτο θαύμα με το οποίο φανέρωσε τη δόξα του ο Ιησούς και περίμενε μια ανταπόκριση, κάτι που έγινε: οι μαθητές του πίστεψαν σ' αυτόν. Όπως είπαμε στην αρχή, ο Ευαγγελιστής Ιωάννης χρησιμοποιεί τη λ. *σημείο* και όχι τη λέξη *θαύμα*. Και ήταν το πρώτο του Χριστού, κάτι που αποκλείει να έχουν προϋπάρξει άλλα θαύματα.

5. Η σημασία του Σημείου

Τη σημασία του σημείου, η οποία είναι ο νέος κόσμος που εγκαινίασε ο Χριστός, τη διακρίνουμε μέσα από 3 αλήθειες: (α) *Η τέλεια Κάθαρση*. Η τελετουργική κάθαρση που νόμου με το νερό στις στάμνες μπορούσε να δείξει τον δρόμο, αλλά δεν πρόσφερε καμιά ανακούφιση στη συνείδηση, που εξακολουθούσε να είναι φορτωμένη με ενοχές, γι' αυτό και έπρεπε οι καθαρμοί να επαναλαμβάνονται (Εβρ 10:1-8). Κι αυτό το ολοκλήρωσε η θυσία του Χριστού στον σταυρό (Εβρ 10:14· 7:25· Ρωμ 5:1· 8:1). Οι αμαρτίες μας τώρα γίνονται λευκές σαν χιόνι, όσο κόκκινες και αν είναι (Ησ 1:18). (β) *Η αδυναμία του Νόμου*. Ο Νόμος μπορούσε να δώσει οδηγίες σχετικά με την κάθαρση, αλλά δεν μπορούσε να δώσει στον πιστό τη δύναμη να βαδίζει στον δρόμο που του έδειχνε. Οι προφήτες οραματίστηκαν ότι ο Θεός κάποια μέρα θα ξεπερνούσε αυτή τη διαρκή αδυναμία του Ιουδαϊσμού μέσω μιας «νέας διαθήκης», γραμμένης «στις καρδιές». Θα ήταν διαθήκη που δεν δίνει μόνο εντολή, αλλά και τη δύναμη να πραγματοποιήσουμε την εντολή (πρβλ. Ιερ. 31:31-34· Ιεζ. 36:25-27). Ο Χριστός έφερε αυτή τη νέα διαθήκη. (γ) *Το Κίνητρο του Χριστού*. Το νέο κίνητρο του Χριστού —η ευγνωμοσύνη και η ανταπόκριση της αγάπης του πιστού— είναι ένα πολύ πιο ισχυρό ερέθισμα για υπακοή από ό,τι ήταν η απλή επιταγή της εντολής (Β' Κορ 5:14-15). Ακριβώς αυτή η επίδραση που μας ωθεί στην Ιεραποστολή. Έγραφε ένας ιεραπόστολος: «Αν ο Ιησούς Χριστός είναι Θεός και πέθανε για μένα, τότε καμιά θυσία δεν είναι υπερβολικά μεγάλη για να την κάνω γι' αυτόν» (Ψλ 116:12). Κι αυτό το θαύμα μπορεί να συμβεί ξανά, καθώς το νερό της ενοχής, της συνηθισμένης αποτυχίας και του νομικισμού μεταμορφώνεται, με τον λόγο του αναστημένου Ιησού, σε κρασί της συγχώρησης, της νίκης και της χαρούμενης υπακοής.

2. Ο Λόγος που δίνει Ζωή

Ανάγνωση: Ιωάννης 4:43-54

ΜΕΤΑ το πρώτο «σημείο» του Ιησού στην Κανά με τη μετατροπή του νερού σε κρασί, βρίσκουμε τον Ιησού στα Ιεροσόλυμα για τη γιορτή του Πάσχα, όπου έκανε τον καθαρισμό του ναού με όλη τη γνωστή εξέλιξη. Στη συνέχεια είχε τη γνωστή συνομιλία με τον Νικόδημο (Ιω 3) και μετά τον βρίσκουμε στην πορεία του πίσω στη Γαλιλαία, κατά την οποία πέρασε κι από τη Συχάρ όπου συνάντησε τη Σαμαρείτισσα. Όταν έφτασε στην πατρίδα του, οι Γαλιλαίοι τον υποδέχτηκαν με χαρά και με καμάρι, που ένας συντοπίτης τους μεγαλωμένος στη Ναζαρέτ είχε αποκτήσει τόση δημοσιότητα στην Ιερουσαλήμ! Δυστυχώς, όμως, τον καλοδέχτηκαν και «πίστευαν» σ' αυτόν, όχι γιατί δέχονταν τη διδασκαλία του, αλλά γιατί έβλεπαν τα θαύματα που έκανε.

Μετά τη σύνδεση των γεγονότων, στο τέλος του 4^{ου} κεφαλαίου του Ιωάννη, βρίσκουμε τον Ιησού πίσω στην Κανά της Γαλιλαίας. Εκεί ήρθε και τον συνάντησε ένας αξιωματούχος του βασιλιά, προφανώς του Ηρώδη Αντίπα, (τετράρχης της Γαλιλαίας από πριν το 20 π.Χ. έως το 39 μ.Χ.) ο οποίος τον παρακάλεσε να πάει μαζί του πίσω στο σπίτι του, στην Καπερναούμ (32 χλμ. απόσταση - πεζοπορία 1 ή 2 ημερών), για να θεραπεύσει τον γιο του που πέθαινε. Ο Ιωάννης μάς πληροφορεί πως αυτή η θεραπεία είναι το δεύτερο «σημείο» που έκανε ο Ιησούς στην επίγεια διακονία του. Ο αξιωματούχος του βασιλιά είχε μάθει φαίνεται το πρώτο θαύμα του Κυρίου στην Κανά, και έσπευσε να ζητήσει τη βοήθειά του.

Μέσα από το δεύτερο αυτό θαύμα του Ιησού, βλέπουμε μεγάλες αλήθειες για την *Πίστη* και για την *Προσευχή*. Σχετικά με την *Πίστη* διακρίνουμε:

1. Το νόημα της πίστης

Εδώ υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα της πίστης (εδ. 54), προκειμένου να εκδηλωθεί η δύναμη του Ιησού. Η πίστη είναι τόσο δυνατό στοιχείο και προϋπόθεση, ώστε το αγόρι χωρίς να βρεθεί μπροστά στον Ιησού, θεραπεύτηκε, μόνο με τον Λόγο του. Όπως το αγόρι, έτσι κι εμείς δεν έχουμε συναντήσει ποτέ φυσικά τον Ιησού, αλλά αυτό δεν περιορίζει την ικανότητά του να διακονεί τις ανάγκες μας ως πιστών του. Αντίθετα, η απουσία των «βλεπομένων» δημιουργεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί η πίστη (Ιω 20:29).

2. Τη φύση της πίστης

Αυτή η ιστορία διευκρινίζει επίσης τη φύση της πίστης. Ο Ιησούς παρουσιάζει τα όρια μιας «πίστης» που βασίζεται απλώς σε θαύματα και σημεία. Δεν ανταποκρίνεται σ' εκείνους που μένουν μόνο σ' αυτό το επίπεδο (εδ. 48· πρβλ. 2:23). Είναι αλήθεια ότι πολλοί ξεκινούν απ' αυτό το επίπεδο τη σχέση τους με τον Θεό: «Αν απαντήσεις, Κύριε, στην προσευχή μου, αν μου δώσεις αυτό που ζητώ, αν κάνεις αυτό το θαύμα για μένα, τότε θα πιστέψω σ' εσένα». Η χάρη του Θεού φαίνεται στο γεγονός ότι τέτοιες «προσευχές» κάποιες φορές απαντώνται.

Ωστόσο, η πίστη που βασίζεται σε σημεία και θαύματα δεν πρέπει να συγχέεται με τη γνήσια πίστη, γι' αυτό και ο Ιησούς δεν την ενθαρρύνει. Μια τέτοια πίστη δεν τιμάει τον Θεό, αφού μέσω αυτής ο Θεός υπηρετεί εμάς αντί για το αντίστροφο. Μένουμε με την εσφαλμένη αντίληψη ότι είμαστε σε θέση να του υπαγορεύουμε όρους ή να διεκδικούμε την επέμβασή του. Τα θαυματουργικά σημεία και οι θαυματουργικές απαντήσεις στην προσευχή μπορεί να έχουν την αξία τους ως αφετηρία, αλλά μένουν στείρα, αν δεν αναζητήσουμε τον ίδιο τον Κύριο, που τα επιτελεί. Η αληθινή πίστη εκφράζεται με την υπακοή στον λόγο του και την εμπιστοσύνη στις υποσχέσεις του (εδ. 50). Στην οικονομία της Χάριτος έχουμε πάψει να υπαγορεύουμε τους όρους της σχέσης μας με τον Θεό – υπάρχουμε εμείς γι' αυτόν, όχι εκείνος για μας. Τώρα πια «πιστεύουμε» πραγματικά (εδ. 53).

3. Την ανάπτυξη της Πίστης

Η μορφή αυτή πίστης οδηγεί στην ανάπτυξή της. Υπάρχει σημαντική πρόοδος στην ανταπόκριση του αξιωματούχου προς τον Ιησού: ζήτησε ένα θαύμα από τον Ιησού (εδ. 48), αποδέχτηκε τον λόγο του Ιησού (εδ. 50) και τελικά πίστεψε σ' αυτόν (εδ. 53) όταν πια είδε τη θεραπεία. Η πίστη είναι κάτι σαν ζωντανός οργανισμός, ο οποίος μεγαλώνει και αναπτύσσεται. Ενώ δηλ. η πίστη μπορεί να παίζει αποφασιστικό ρόλο για την τελική παράδοση στον Χριστό, έχει και την περίοδο της ωρίμανσής της. Ή, για να χρησιμοποιήσουμε την εικόνα του κεφαλαίου 3, έχει τον χρόνο της κύησης πριν από το γεγονός της (ανα)γέννησης. Ο Ιησούς «πάλευε» με τον αξιωματούχο καθώς η πίστη του δεύτερου μεγάλωνε, παρ' όλο που αρχικά έμοιαζε να αρνείται το αίτημά του.

Κατά μία έννοια, σ' αυτή τη συνάντηση με τον Ιησού έλαβε χώρα κάτι ακόμη μεγαλύτερο από απλά τη θεραπεία του αγοριού: θεραπεύτηκε ο πατέρας –μία πνευματική θεραπεία, η οποία, αφού επιτεύχθηκε, έγινε το μέσον ευλογίας για ολόκληρη την οικογένειά του (εδ. 53, πρβλ. και Ψλ 119:71· Εβρ 12:11).

Σχετικά με την *Προσευχή*, τώρα, διακρίνουμε τα εξής στην περικοπή μας:

1. Ένα μεγάλο Δίδαγμα για την Προσευχή

Ο αξιωματούχος είναι παράδειγμα ένθερμης προσευχής. Η φοβερή του ανησυχία τον ωθεί να κάνει μιας εβδομάδας ταξίδι μέχρι την Κανά για να συναντήσει τον Ιησού. Συχνά βρισκόμαστε κι εμείς σε παρόμοια κατάσταση. Πόσο ένθερμη όμως είναι η προσευχή μας για τα μικρά, τα συνήθη ζητήματα; Μπορούμε να πούμε για όλα τα ζητήματα στον Κύριο: «Δεν θα σε αφήσω αν δεν με ευλογήσεις» (Γεν 32:27);

Αυτή η φλόγα της πίστης ώθησε τον αξιωματούχο στην επιμονή και την καρτερικότητα –τα επιπλέον γνωρίσματα της γνήσιας προσευχής. Ο Ιησούς το δίδαξε αυτό σε αρκετές παραβολές (πρβλ. Λκ. 11:5–12· 18:1–8), και η ιστορία είναι γεμάτη με παραδείγματα απλών ανθρώπων, που μέσω υπομονετικής πίστης και προσευχής «κατατρόπωσαν βασιλεία, επέβαλαν το δίκαιο, πέτυχαν την πραγματοποίηση των υποσχέσεων του Θεού...» (Εβρ 11:33).

2. Η Προσευχή στην καθημερινότητά μας

Εδώ βλέπουμε την πρακτική πλευρά της προσευχής, πέραν του ότι είναι στοιχείο της λατρείας μας. Καθώς αντιμετωπίζουμε προβλήματα και ανάγκες στην καθημερινότητά μας, τα φέρνουμε όλα στον Χριστό. Ο Χριστός δεν βάζει όρια σε αυτά που μπορούμε να φέρουμε μπροστά του με προσευχή! Η αρχή που μας ωθεί να φέρνουμε τα αιτήματά μας είναι αυτή της απόλυτης αγάπης του Θεού, η οποία λέει: «Αν κάτι αφορά εσένα, αφορά κι εμένα». Η προτροπή: «σε κάθε περίπτωση τα αιτήματά σας να τα απευθύνετε στον Θεό με προσευχή και δέηση...» (Φιλ 4:6) περιλαμβάνει όλες ανεξαιρέτα τις πρακτικές ανάγκες και τις αγωνίες της καθημερινότητάς μας.

Τέλος, στην ιστορία μας αποκαλύπτεται δυναμικά:

3. Η δύναμη της προσευχής

Το αίτημα του αξιωματούχου ικανοποιείται - ο γιος του θεραπεύεται. Η υπερφυσική δύναμη του Θεού εκδηλώνεται σαν απάντηση στην παράκληση αυτού του ανθρώπου και μάλιστα ενός ανθρώπου με περιορισμένη κατανόηση, καθώς δεν ήταν ο ίδιος Ιουδαίος και δεν μπορούσε να καταλάβει όλα τα περί Μεσσία και πίστης. Η θεραπεία εν προκειμένω ήταν σωματική, όπως και σε πολλά άλλα θαύματα-«σημεία» του Ιησού (πρβλ. 5:8· 9:7). Ο Δημιουργός Θεός ανανεώνει κάλλιστα τη δημιουργία του, όπως εκείνος θέλει, και δίνει τη σωματική θεραπεία. Το ότι ο Θεός μπορεί να θεραπεύσει δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση· το εάν θα το κάνει –και με ποια μέσα και πότε– είναι ζητήματα που τα καθορίζει εκείνος. Η δύναμή του είναι πραγματική· το θέλημά του διέπεται από την αγάπη· η αγάπη του Θεού είναι σοφή. Αλλά είναι μεγάλη εδώ η ενθάρρυνση, αφού πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν θεραπεύονται με απλά ανθρώπινα μέσα! Χρειαζόμαστε την παρέμβαση του Θεού και ο Θεός δεν έχει αλλάξει. Θέλει να μας βοηθήσει και περιμένει να του το ζητήσουμε με πίστη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το δεύτερο αυτό «σημείο» στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη μάς διδάσκει ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού, ο οποίος χαρίζει ζωή με τον λόγο του. Είναι ο Λόγος που δίνει ζωή. Όπως έχουμε τονίσει, ο σκοπός όλων των «σημείων» είναι να μας δείξουν ποιος είναι ο Ιησούς και να μας οδηγήσουν να πιστέψουμε σ' αυτόν.

Ναι, ήταν θαυμάσιο που ο γιος του αξιωματούχου θεραπεύτηκε. Όμως, αν η θεραπεία ήταν μόνο σωματική, θα ήταν ελλιπής για τον αξιωματούχο και την οικογένειά του, αν δεν θεραπεύονταν και πνευματικά –αν δεν πίστευαν στον Ιησού. Η λύση που ο Κύριος δίνει σε οποιοδήποτε πρόβλημά μας, έχει σκοπό να μας στρέψει στον εαυτό του και να μας βοηθήσει να τον εμπιστευτούμε ακόμα περισσότερο.

3. Η πνευματική Ολοκλήρωση

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 5:1-15

Το 3^ο «σημείο» του Κατά Ιωάννην Ευαγγελίου, η θεραπεία του Παράλυτου της Βηθεσδά, είναι ένα θαύμα που δείχνει πως ο Χριστός ενδιαφερόταν όχι μόνο για τη σωματική θεραπεία, αλλά και για την πνευματική απελευθέρωση των ανθρώπων που θεράπευε, έτσι που να οδηγούνται στην πνευματική τους ολοκλήρωση.

Στο σημερινό ανάγνωσμά μας βλέπουμε:

1. Τον Ιησού να πηγαίνει στην Ιερουσαλήμ (5:1)

Διαβάζουμε ότι «ύστερα απ' αυτά, οι Ιουδαίοι είχαν μια γιορτή, κι ο Ιησούς ανέβηκε στα Ιεροσόλυμα». Η φρ. «ύστερα απ' αυτά» δείχνει μια απροσδιόριστη χρονική περίοδο. Ήταν ο τρόπος του Ιωάννη να πηγαίνει στο επόμενο περιστατικό, μέσω του οποίου ήθελε ν' αφηγηθεί την ταυτότητα του Υιού του Θεού. Δεν αναφέρει ακριβώς για ποια γιορτή πρόκειται, αλλά επανειλημμένα συνδέει τις διηγήσεις του με κάποια γιορτή των Ιουδαίων: το Πάσχα (2:13· 6:14· 11:55)· της Σκηνοπηγίας (7:2) ή των Εγκαινίων (10:22). Στις 3 αυτές μεγάλες γιορτές, εξάλλου, οι Ιουδαίοι έπρεπε να ανεβαίνουν στα Ιεροσόλυμα, και ο Ιησούς πήγαινε και στις τρεις. Ο Ιωάννης επέλεγε να αναφέρει τα «σημεία» που γίνονταν σε κάποια γιορτή, για να της δώσει κάποιο νόημα. Μόνον εδώ δεν μας αναφέρει τη γιορτή. Ο Σιναϊτικός Κώδικας έχει άρθρο μπροστά από το ουσιαστικό «εορτή», εννοώντας πιθανόν τη γιορτή της Σκηνοπηγίας –ενώ άλλοι υποθέτουν το Πάσχα.

2. Τον Ιησού να θεραπεύει τον παράλυτο (5:2-9^α)

Εδώ μαθαίνουμε ότι κοντά στην Προβατική Πύλη του βορείου τείχους της Ιερουσαλήμ υπήρχε μια Κολυμβήθρα που λεγόταν «Βηθεσδά (= Οίκος Ελέους), που είχε πέντε στοές. Η ακριβής τοποθεσία μάς είναι γνωστή σήμερα και είναι αντικείμενο ανασκαφών (κοντά στην Εκκλησία των Σταυροφόρων της Αγ. Άννας). «Προβατική» ονομαζόταν η πύλη του τείχους, επειδή απ' αυτήν έμπαιναν και έβγαζαν τα πρόβατα για τις θυσίες στον Ναό. Γι' αυτό βρισκόταν και κοντά στον Ναό. Στις στοές αυτές κείτονταν πλήθος ασθενών (τυφλοί, χωλοί και παράλυτοι). Πολλοί βλέπουν έναν συμβολισμό στις 5 Στοές, ότι εννοούν τα 5 βιβλία της Τορά (=νόμο), που δεν μπόρεσε να θεραπεύσει για 38 χρόνια εκείνον τον παράλυτο.

Τα χειρόγραφα του Κριτικού Κειμένου (αρχαιότερα) δεν περιέχουν το τμήμα των εδ. 3^β-4. Η πληροφορία αυτή, ότι δηλ. «περίμεναν να αναταραχθεί το νερό· γιατί, από καιρό σε καιρό, ένας άγγελος Κυρίου κατέβαινε στη δεξαμενή κι ανατάραζε τα νερά· όποιος, λοιπόν, έμπαινε πρώτος μετά την αναταραχή του νερού, αυτός γινόταν καλά, όποια κι αν ήταν η αρρώστια που τον ταλαιπωρούσε», μπήκε αργότερα από έναν αντιγραφέα σαν επεξηγηματική, και περιέχεται στο Βυζαντινό Κείμενο (μεταγενέστερο). Η επεξήγηση κρίθηκε απαραίτητη, γιατί λίγοι αναγνώστες του Ευαγγελίου γνώριζαν τη θεραπευτική ιδιότητα του νερού αυτού, δεδομένου ότι το Ευαγγέλιο γράφτηκε μετά την καταστροφή της Ιερουσαλήμ από τον Τίτο (το υποστηρίζουν ο Ειρηναίος, ο Κλήμης Αλεξανδρεύς και ο Ιερώνυμος). Και σήμερα, αν πάει κανείς στις Θερμοπύλες ή στην Υπάτη, βλέπει το νερό να κάνει μικρούς κυματισμούς.

Εντύπωση κάνει εν προκειμένω η ερώτηση του Ιησού: «Θέλεις να γίνεις υγιής;» (εδ. 6 –η λ. *ύγιης* απαντάται 14 φορές στην ΚΔ). Θ' αναρωπιόταν κανείς: και ποιος δεν θέλει;... Η ερώτηση, ωστόσο, είναι διεισδυτική. Ένας ζητιάνος της Ανατολής χάνει συχνά ένα καλό εισόδημα εάν θεραπευτεί. Γύρω από μια μακροχρόνια, ιδιαίτερα, ασθένεια οικοδομείται ένας ολόκληρος τρόπος ζωής. Αν το μεταφέρουμε αυτό στην πνευματική σφαίρα, το ερώτημα σήμερα είναι: Θέλει ο άνθρωπος να ελευθερωθεί από τη ζωή της αμαρτίας; Θέλει να ταπεινωθεί μπροστά στον Θεό και ν' αναγνωρίσει την αμαρτωλότητά του; Θέλει να ζητήσει το έλεος του Θεού; Θέλει να απαρνηθεί την προηγούμενη ζωή της αμαρτίας, στην οποία έχει συνηθίσει; κλπ.

Η απάντηση του παράλυτου δεν θεωρείται ιδιαίτερα ενθαρρυντική. Αντί να απαντήσει με ένα ενθουσιώδες «ναι!» αρχίζει να παραπονιέται που για τόσα χρόνια κανένας δεν βρέθηκε να τον βοηθήσει. Είναι εγκλωβισμένος στην προβληματική κατάστασή του και θεωρεί «θεραπεία» κάτι που ο ίδιος μπορεί ή δεν μπορεί να κάνει, αφού κανένας δεν βρίσκεται να τον βοηθήσει –για όλα φταίνε οι άλλοι! Παρ' όλη τη στάση του ασθενή, ο Κύριος έδωσε μια τριπλή προσταγή: *Ἔγειρε – ἄρον* (τὸν κράβαττόν σου) – *περιπάτει*. Μας κάνει εντύπωση ότι ο Ιησούς χρησιμοποιεί εδώ το ρ. *ἔγειρε*, δηλ. το ίδιο ρήμα που χρησιμοποιεί και όταν ανασταίνει κάποιον (δες Λκ 7:14· 8:54).

Έπειτα, του δίνει την εντολή να σηκώσει το κρεβάτι του και να περπατήσει. Δείγμα όχι μόνον ότι η θεραπεία ήταν πλήρης —ολοκληρωμένη— αλλά παράλληλα ήταν και μια μαρτυρία προς όλους, καθώς θα γύριζε σπίτι του: θα περνούσε μέσα από τις γειτονιές και όλοι θα τον αναγνώριζαν. Δεν του είπε βέβαια να σηκώσει κανένα κρεβάτι, όπως εμείς το εννοούμε σήμερα. Ο Κύριος εννοούσε το στρώμα, πάνω στο οποίο ήταν ξαπλωμένος. Μετά από 38 χρόνια παραλυσία με τη δύναμη του Λόγου του Χριστού ξαναδημιουργήθηκαν οι μύες και το κυκλοφορικό του σύστημα από την αρχή. Κι αυτό ήταν το πλήρες θαύμα του Ιησού.

Ήταν όμως και πρόκληση. Κι εδώ πάμε στο τρίτο σημείο της μελέτης μας: Βλέπουμε...

3. Τον Ιησού να προκαλεί τον Ιουδαϊσμό (εδ. 9^β-15)

Στα εδ. 9^β-10 ο Ιωάννης μάς πληροφορεί ότι η μέρα που έγινε το θαύμα ήταν Σάββατο. Και οι Ιουδαίοι άρχοντες έλεγαν στον θεραπευμένο ότι δεν επιτρέπεται να κάνει αυτή τη δουλειά. Ήταν αμαρτία. Κατά την Πεντάτευχο, η ποινή ήταν θάνατος με λιθοβολισμό (Εξ 31:14-15· Αρ 15:32-26). Όμως, στην εποχή του Ιησού αυτή η ποινή εφαρμοζόταν σπάνια ή και καθόλου, και εφαρμόζονταν άλλες, ηπιότερες θρησκευτικές τιμωρίες.

Όποιος ξέρει τις 10 Εντολές, θυμάται ότι η 4^η Εντολή λέει στην πλήρη της μορφή: «Να θυμάσαι την ημέρα του Σαββάτου, για να την ξεχωρίζεις και να την αφιερώνεις στον Κύριο. Έξι μέρες θα εργάζεσαι και θα κάνεις όλες τις εργασίες σου. Αλλά η έβδομη μέρα είναι μέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη σ' εμένα, τον Κύριο το Θεό σου. Την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται να κάνεις καμιά εργασία ούτε εσύ ούτε ο γιος σου ούτε η θυγατέρα σου ούτε ο δούλος σου ούτε η δούλη σου ούτε τα ζώα σου ούτε ο ξένος που κατοικεί στις πόλεις σου. Σε έξι μέρες εγώ, ο Κύριος, δημιούργησα τον ουρανό, τη γη και τη θάλασσα, καθώς και όλα όσα υπάρχουν μέσα σ' αυτά, και την έβδομη μέρα αναπαύθηκα. Γι' αυτό ευλόγησα την ημέρα του Σαββάτου και την ξεχώρισα για τον εαυτό μου» (Εξ 20:8-11).

Κατά τους σχολιαστές (*John MacArthur Jr, Study Bible*), ως «εργασία» εννοείτο το *επάγγελμα* κάποιου, αλλά η ραβινική ερμηνεία του νόμου είχε αναπτύξει την προφορική παράδοση πέρα από την Παλαιά Διαθήκη και όριζε 39 απαγορευμένες δραστηριότητες (*Mishnah Sabbath 7:2· 10:5*), στις οποίες περιλαμβάνονταν και η μεταφορά οποιουδήποτε αντικειμένου από έναν χώρο σε άλλον. Έτσι, ο άνθρωπος είχε παραβιάσει την προφορική παράδοση (τη Μισνά) —όχι τον Νόμο της Παλαιάς Διαθήκης.

Συχνά συναντάμε διάφορους όρους όταν διαβάζουμε κοσμικά κείμενα σχετικά με τη στάση των Ιουδαίων απέναντι στην Παλαιά Διαθήκη: Νόμος της Πεντατεύχου (*Τορά*)-Μιδράς-Μισνά-Ταλμούδ. Όλα αυτά συνδέονται μεταξύ τους: Συνοπτικά έχουμε π.χ. για το Σάββατο: **Η Τορά**, λέει: «Μην κάνεις καμιά εργασία» → **Μιδράς**: «Το Σάββατο είναι ιερός χρόνος, πνευματική ανάπαυση» → **Μισνά**: «Αυτές είναι οι 39 απαγορευμένες εργασίες» → **Ταλμούδ**: «Ας αναλύσουμε τι σημαίνει κάθε μία στην πράξη». Συμπερασματικά: **Η Τορά** δίνει την αρχή - **Το Μιδράς** δίνει το νόημα - **Η Μισνά** δίνει τη νομική δομή - **Το Ταλμούδ** δίνει τη σκέψη και την εφαρμογή.

Ο θεραπευμένος προσπάθησε να αποσείσει κάθε ευθύνη από πάνω του και απάντησε ότι εκείνος που τον θεράπευσε, εκείνος του είπε να παραβιάσει μια από τις 39 απαγορευμένες εργασίες της προφορικής παράδοσης. Οι Ιουδαίοι, ενοχλημένοι που κάποιος άλλος διέταζε έναν Ιουδαίο να παραβιάσει τις δικές τους προσθήκες στον Νόμο, τον πίεζαν να τους πει ποιος ακριβώς ήταν αυτός. Ο καημένος δεν ήξερε, γιατί ο Ιησούς είχε απομακρυνθεί και στο σημείο εκείνο είχαν συγκεντρωθεί πολλοί περίεργοι. Αργότερα, όμως, τον βρήκε ο Ιησούς στον ναό και του είπε: «Βλέπεις, έχεις γίνει καλά· από δω και πέρα μην αμαρτάνεις, για να μην πάθεις τίποτα χειρότερο».

Εδώ τίθεται το ερώτημα: τι χειρότερο θα μπορούσε να συμβεί σ' αυτό τον άνθρωπο από 38 χρόνια παραλυσίας. Κι εδώ πάλι έχουμε την εξήγηση ότι πρόκειται για την τελική κρίση. Μ' άλλα λόγια, ο Κύριος ήθελε να πει στον θεραπευμένο ότι δεν αρκεί η σωματική του θεραπεία, αλλά πρέπει να λάβει χώρα και η πνευματική, για να μη φτάσει στην τελική κρίση, οπότε θα ήταν και «το χειρότερο». Η αμαρτία ενάντια στη χάρη είναι πολύ πιο σοβαρή από την αμαρτία ενάντια στον νόμο. Ο Χριστός είχε δείξει θαυμαστή αγάπη και έλεος στον άνθρωπο αυτό. Θα ήταν λοιπόν αγνωμοσύνη εκ μέρους του να συνεχίσει να ζει την ίδια αμαρτωλή ζωή που τον είχε οδηγήσει στην αρρώστια του.

Γιατί οι Ιουδαίοι άρχοντες αντέδρασαν τόσο έντονα στην «παραβίαση» του Σαββάτου, αντί να χαρούν που ένας παράλυτος έγινε καλά; Την απάντηση τη δίνει ο *Lesslie Newbigin* (βρετανός θεολόγος, ιεραπόστολος και συγγραφέας του 20ού αιώνα): «Ο νόμος της σαββατικής ανάπαυσης ήταν ίσως το σημαντικότερο από όλα τα προτύπια του Ιουδαϊσμού που τον προστάτευε από τη διάβρωση του ειδωλολατρικού περιβάλλοντος». Στην πράξη, το γράμμα του νόμου είχε καταλήξει να κυριαρχεί πάνω στο πνεύμα του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το 3^ο αυτό «σημείο» του Ιησού μάς δείχνει ότι ως Υιός Θεού μπορεί να θεραπεύει το σώμα του ανθρώπου, αλλά αυτό δεν είναι αρκετό. Η ψυχή του αμαρτωλού έχει πρώτιστα ανάγκη θεραπείας για να μη γίνει τίποτα χειρότερο, δηλ. η τελική κρίση. Όταν θεραπευτεί από την αμαρτία ο άνθρωπος, σηκώνει με νέες δυνάμεις το «στρώμα» του (μαρτυρία από πού τον έβγαλε ο Θεός) και περπατάει με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος στην εν Χριστώ ζωή.

4. Ο Άρτος που δίνει Ζωή

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 6:1-15.27-35

ΜΕΧΡΙ τώρα, από τα 7 «Σημεία» του Κατά Ιωάννην Ευαγγελίου, που προβάλλουν το Πρόσωπο του Κυρίου Ιησού, έχουμε δει τα 3: το θαύμα της Κανά, όπου πίστεψαν σ' αυτόν οι πέντε πρώτοι μαθητές του· τη θεραπεία του γιου του αξιωματούχου του βασιλιά, όπου πίστεψε σ' αυτόν ο αξιωματούχος και όλη του η οικογένεια· τη θεραπεία του παράλυτου της Βηθεσδά, όπου ο Ιησούς δεν θεωρούσε αρκετή τη σωματική θεραπεία του ανθρώπου, αλλά θεωρούσε απαραίτητη την πνευματική του ολοκλήρωση, δηλαδή την αποκατάσταση της πνευματικής σχέσης του με τον Θεό (είπε στον θεραπευμένο «στο εξής να μην αμαρτάνει»).

Σήμερα ερχόμαστε στο 4^ο «Σημείο» του Ευαγγελίου μας: τον Χορτασμό των Πέντε Χιλιάδων. Το θαύμα αυτό το χρησιμοποίησε ο Κύριος για να διδάξει τον κόσμο που έτρεχε πίσω του ότι αυτός είναι ο Άρτος που δίνει ζωή.

1. Διακοπές με τον Ιησού

Το 6^ο κεφάλαιο του Κατά Ιωάννην είναι η μόνη ενότητα διδασκαλίας στο συγκεκριμένο Ευαγγέλιο, η οποία τοποθετείται στην περιοχή της Γαλιλαίας. Οι Γαλιλαίοι ήταν ένας ιδιαίτερος τύπος ανθρώπων, αγρότες που ζούσαν κοντά στη γη και εργάζονταν σκληρά για το μεροκάματο. Τα κύρια ζητήματα γι' αυτούς ήταν πρακτικά: τα θέματα της τροφής και των μέσων διαβίωσης, σε αντίθεση με τα πιο εκλεπτυσμένα ακροατήρια που συνάντησε ο Ιησούς στον νότο, στην Ιουδαία. Εκείνων των ανθρώπων οι ανησυχίες ήταν πιο θεωρητικές: η εκπλήρωση των βιβλικών προφητειών, οι διαμάχες γύρω από τον νόμο, οι θεολογικές συνέπειες των ισχυρισμών του Ιησού ότι ήταν Υιός Θεού κ.ά.

Το θαύμα του χορτασμού των πέντε χιλιάδων είναι το μόνο «σημείο» που απαντάται και στους 4 Ευαγγελιστές. Δείχνει αυτό ότι η σημασία του ήταν μεγάλη στη σκέψη των πρώτων Χριστιανών. Ο Μάρκος (6:31) μάς εξηγεί πως εκείνη τη στιγμή ο Κύριος επιδίωκε την απομόνωση. Οι μαθητές μόλις έχουν επιστρέψει από μια πολύ επιτυχημένη περιοδεία κηρύγματος και θεραπειών και έχουν κι αυτοί ανάγκη από ανάπαυση. Ο Ιησούς τους οδηγεί στους λόφους ανατολικά της θάλασσας της Γαλιλαίας, στην περιοχή που σήμερα είναι γνωστή ως τα Υψίπεδα του Γκολάν. Εκεί τον βρίσκουν τα πλήθη που είχαν δει τα θαύματα θεραπείας των ασθενών κι ο Κύριος διακόπτει την ανάπαυσή του και τους δέχεται.

2. Η Εισβολή στην ανάπαυση του Ιησού

Η ώρα περνούσε και αρχίζει να γίνεται πιεστικό το πρόβλημα τι θα φάνε όλοι αυτοί, που σίγουρα ήταν τουλάχιστον διπλάσιοι από 5.000 άτομα! Ο Κύριος ρωτάει τον Φίλιππο, ο οποίος καταγόταν από τη γειτονική Βηθσαϊδά και ήξερε τα κατατόπια με τα μαγαζιά, από πού θα μπορούσαν να ψωνίσουν για το πλήθος. Προφανώς δοκίμαζε την πίστη τους, γιατί εκείνος ήξερε τι επρόκειτο να κάνει. Ο Φίλιππος αποκλείει κάθε δυνατότητα και ο Αντρέας, λίγο πιο δυναμικός, τους φέρνει ένα παιδάκι με πέντε ψωμάκια και δύο ψαράκια, σαν να τους έλεγε: «Βλέπεις, Κύριε; το μόνο που έχουμε είναι αυτό το φτωχικό κολατσιό. Αλλά κι αυτό τι να σου κάνει...» Τη σκηνή αυτή με το παιδάκι μόνον ο Ιωάννης την αναφέρει, σαν γνήσιος αυτόπτης μάρτυρας. Όπως και μόνον ο Μάρκος (6:39) αναφέρει τη λεπτομέρεια ότι έβαλαν τον κόσμο να καθίσουν «πάνω στο χλωρό χορτάρι», κάτι που δείχνει πως η εποχή ήταν γύρω στο Πάσχα, τη μόνη «πράσινη» περίοδο του χρόνου στην Παλαιστίνη. Από την άλλη, ο Φίλιππος επιμένει ότι ακόμη κι αν έβρισκαν ανοιχτά τα μαγαζιά, οκτώ μηνών μισθοί δεν θα έφταναν για ν' αγοράσουν τροφές.

Κι ενώ όλοι οι μαθητές θεωρούσαν ότι, με βάση τα ανθρώπινα δεδομένα, ήταν αδύνατο να δώσουν έστω και μια μπουκιά στον καθένα απ' όλο αυτό το πλήθος, ο Διδάσκαλος παίρνει τη μικρή προσφορά —τα πέντε ψωμάκια και τα δύο ψαράκια του παιδιού— την ευλογεί και την πολλαπλασιάζει, έτσι που όλοι να φάνε και να χορτάσουν —και να περισσέψουν και δώδεκα κοφίνια ψωμιά και ψάρια. Πολλοί ερμηνεύουν τα δώδεκα κοφίνια σαν μια ένδειξη ότι ο Ιησούς όχι μόνο καλύπτει, αλλά υπερκαλύπτει τις ανάγκες όλου του λαού του (τις φυλές του Ισραήλ) —όλες τις ανάγκες του πνευματικού λαού του, της Εκκλησίας του σήμερα!

Η πνευματική εφαρμογή του συγκεκριμένου «Σημείου» του Ιησού αναπτύσσεται στην ομιλία που ακολουθεί, όπου ο Κύριος παρουσιάζει τον εαυτό του ως τον Άρτο που ικανοποιεί όχι απλά την πείνα του θνητού σώματος, αλλά την πείνα της ανθρώπινης ψυχής —τον Άρτο που δίνει ζωή. Ο Χριστός αντιμετωπίζει με αγάπη τις ανάγκες του κόσμου, υλικές και πνευματικές, και προκαλεί τους μαθητές του να δουν τα πλήθη με τα δικά του μάτια. Εντύπωση κάνει η λεπτομέρεια του Ιωάννη πως ο Ιησούς άρχισε να ρωτάει τον Φίλιππο πού μπορούν να αγοράσουν τρόφιμα την ώρα που ακόμα έβλεπε τα πλήθη να έρχονται προς αυτόν, προτού αρχίσει να τους διδάσκει, και τους σπλαχνίστηκε γιατί ήταν σαν πρόβατα χωρίς ποιμένα (Μκ 6:34). Φαντάζεστε την αγωνία του Φίλιππου και των άλλων μαθητών όλη τη μέρα που ο Κύριος δίδασκε, κι αυτοί δεν μπορούσαν να βρουν απάντηση στο ερώτημα!

Αντιμέτωπος με τα πλήθη και τις ανάγκες τους, ο Ιησούς ρωτάει, δοκιμάζοντας τον καθένα μας ατομικά και την εκκλησία του γενικότερα σήμερα: «Από πού μπορούμε ν' αγοράσουμε ψωμί, για να φάνε όλοι αυτοί οι άνθρωποι;» (εδ. 5). Δυστυχώς, η απάντησή μας στη δοκιμασία του Κυρίου είναι πολύ συχνά ίδια με του Φίλιππου. Εντοπίζουμε την ανάγκη, βλέπουμε τους ελάχιστους πόρους μας και παραιτούμαστε απελπισμένοι. Είναι όλα πέρα από μας· η ανάγκη δεν μπορεί να καλυφθεί. «Μην το συζητάς, Κύριε, δεν γίνεται —διώξ' τους!» Ακόμη και όταν, όπως ο Ανδρέας, εντοπίζουμε κάποιον περιορισμένο πόρο (το κολασιό του αγοριού), οι πιθανότητες δεν βελτιώνονται σημαντικά. «Τι είναι αυτά για τόσους ανθρώπους;» αναρωτιόμαστε (9). Αλλά ο Κύριος θέλει να του δώσουμε το όποιο λίγο, το όποιο μικρό έχουμε, ακόμη και ένα ραβδί, σαν του Μωυσή, κι εκείνος θα το χρησιμοποιήσει και θα το κάνει πολύ. Έχουμε την τάση να υποτιμάμε τον εαυτό μας και να απαξιώνουμε ό,τι έχουμε να προσφέρουμε στον Χριστό, ιδιαίτερα όταν το βλέπουμε σε σχέση με τη σκληρή ανθρώπινη ανάγκη.

Το κλειδί, πέρα από το να πιστεύουμε στην ικανότητα και τη θέληση του Θεού να μας χρησιμοποιήσει, βρίσκεται στην ολοκληρωτική παράδοσή μας σ' εκείνον. Το μυστικό του William Booth (άγγλου Μεθοδιστή ιεροκήρυκα, ο οποίος ίδρυσε τον Στρατό της Σωτηρίας και έγινε ο πρώτος του στρατηγός) δεν είναι και τόσο μυστικό: Όταν τον ρώτησαν πώς μπορούσε και είχε τόση επίδραση με τη ζωή του, απάντησε: «Τα τελευταία ογδόντα χρόνια ο Θεός είχε στα χέρια του όλο το είναι τού William Booth». Μέσω αυτού, ο Χριστός «έθρεψε» ένα ολόκληρο πλήθος.

3. Η Σημασία του 4^{ου} Σημείου

Ποιο είναι το Τέταρτο Σημείο του Κατά Ιωάννην στο συγκεκριμένο περιστατικό; Το βρίσκουμε στη διδασκαλία του Κυρίου στα εδάφια 30-35εξ του ίδιου κεφαλαίου. Την άλλη μέρα, τα πλήθη πήγαν και βρήκαν τον Ιησού στην αντίπερα όχθη, δηλ. στην όχθη της Καπερναούμ.

Εκεί άρχισε μια κουβέντα με τον Κύριο, με το πλήθος να του ζητάει ένα «σημείο» που να δείχνει ποιος είναι, για να πιστέψουν σ' αυτόν (6:30), καθώς θυμούνταν το «μάννα» που τους είχε δώσει ο Μωυσής ως «σημάδι» από τον ουρανό. Κι ο Χριστός τούς απάντησε ότι «το ψωμί από τον ουρανό δεν σας το έδωσε ο Μωυσής, αλλά ο Πατέρας μου. Αυτός σας δίνει από τον ουρανό το αληθινό ψωμί και αυτό είναι που χαρίζει στον κόσμο ζωή» (εδ. 32-33). Μ' άλλα λόγια, «το ψωμί αυτό είμαι Εγώ». Πολλοί παραπέμπουν εδώ στην Έξοδο (3:14), όταν ο Μωυσής ζητούσε από τον Θεό να μάθει ποιος είναι ο Γιαχβέ, κι ο Κύριος του απάντησε: «Εγώ είμαι εκείνος που είμαι...» σε αντίθεση με τους άλλους θεούς που «δεν είναι», είναι ανύπαρκτοι (βλ. Ησ 43:10-11). Όταν ο Ιησούς λέει: «εγώ είμαι ο άρτος της ζωής», υποδηλώνει δύο πραγματικότητες:

α) *Δίνει ζωή.* Δείχνει τον ρόλο που εκπληρώνει σε σχέση με τον πόθο του ανθρώπινου πνεύματος. Όπως προαναφέραμε για τους ακροατές του Ιησού, τους ανθρώπους του μόχθου, το ψωμί ήταν στήριγμα ζωής, η πρωταρχική πηγή ζωής. Και όπως το ψωμί είναι τροφή για όλους, έτσι και ο Ιησούς τρέφει πνευματικά όλους ανεξαιρέτα. «Εγώ είμαι το ψωμί που χαρίζει ζωή» (εδ. 35).

β) *Ικανοποιεί μια για πάντα.* Το δεύτερο που υποδηλώνει η διακήρυξη του Ιησού —και συνεπώς το σημείο του πολλαπλασιασμού των άρτων, είναι ότι ο Ιησούς ικανοποιεί μια για πάντα τον άνθρωπο: «Εγώ είμαι αυτό το ψωμί, ο άρτος της ζωής. Όποιος έρχεται σ' εμένα δεν θα πεινάσει, κι όποιος πιστεύει σ' εμένα δεν θα διψήσει ποτέ» (εδ. 35). Και σήμερα, με το φως της υπόλοιπης Βίβλου και μετά το έργο του Χριστού στον σταυρό και τη δική μας εμπειρία με τον Χριστό, καταλαβαίνουμε τη μεγάλη αυτή αλήθεια του Τέταρτου Σημείου του Χριστού. Το ψωμί που δίνει ο κόσμος ικανοποιεί προσωρινά, γι' αυτό και πρέπει να εκζητεί κανείς τον Χριστό κάθε μέρα, όπως αποζητάμε την καθημερινή τροφή (εδ. 27).

Όχι μόνο μας έδωσε ζωή ο Θεός, καθώς μας ανέστησε μαζί με τον Χριστό —πήραμε δηλ. τον Χριστό πνευματικά μέσα μας και «αναζήσαμε» ενώπιον του Θεού— αλλά και δεν μας αφήνει ποτέ μόνους στη ζωή. Εκείνος μας χορταίνει και μας ικανοποιεί κάθε στιγμή. Τον εμπιστευθήκαμε σε μια συγκεκριμένη στιγμή στη ζωή μας κι από τότε μας γεμίζει και μας ικανοποιεί μόνο αυτός. Ζούμε εν αυτό, και ζούμε διά πίστεως ενωμένοι μαζί του.
